

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobkyně: **S. Z.**, zast. Mgr. Faridem Alizayem, advokátem, se sídlem Stodolní 834/7, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 2. 12. 2024, č. j. 34 Az 26/2024-46, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Návrh žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 4. 10. 2024, č. j. OAM-891/ZA-ZA11-D07-2024, rozhodl o žádosti žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) o udělení mezinárodní ochrany tak, že tato žádost je nepřipustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu („zákon o azylu“), řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil podle § 25 písm. i) zákona o azylu a určil, že státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států („nařízení Dublin III“), je Španělské království.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podala stěžovatelka žalobu, kterou krajský soud shora uvedeným rozsudkem jako nedůvodnou zamítl.

[3] Stěžovatelka následně podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost spolu s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Důvody pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti spatřuje stěžovatelka v tom, že v případě vycestování do Španělska jí hrozí vážná újma kvůli systémovým problémům azylového řízení, které v dané zemi přetrvávají. Současně by byla v případě vycestování dotčena na právu na spravedlivý proces. Dále stěžovatelka uvádí, že v případě přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nedojde k narušení veřejného zájmu, respektive toto narušení je v porovnání s její případnou povinností vycestovat marginální.

[4] Žalovaný ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vyjádřil nesouhlas, neboť stěžovatelka netvrdila ani neprokázala, že by jí v důsledku výkonu

napadeného rozsudku vznikla újma určité intenzity. Situace stěžovatelky není nikterak výjimečná; respektování pravomocných rozhodnutí krajských soudů dle žalovaného představuje důležitý veřejný zájem.

[5] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek žalobě, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákoným postupem zrušené. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[7] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s. nejsou naplněny.

[8] Ve smyslu výše uvedeného je možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek. To znamená, že kasační stížnosti lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel, jenž musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky napadeného rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností to vyvozuje, a uvést její intenzitu (viz např. usnesení NSS ze dne 20. 6. 2019, č. j. 1 As 171/2019-48). Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní. Břemeno tvrzení i břemeno důkazní tedy nese stěžovatel. Přiznání odkladného účinku má místo jen tam, kde jeho nezbytnost převáží nad obecným požadavkem právní jistoty opírající se o pravomocná rozhodnutí orgánů veřejné moci.

[9] Stěžovatelka v návrhu na přiznání odkladného účinku neuvedla žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že by jí v důsledku výkonu či jiných právních následků napadeného rozhodnutí nebo rozsudku krajského soudu hrozila újma. Jako důvod pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti v první řadě uvádí, že jí ve Španělsku hrozí vážná újma kvůli problémům azylového řízení. Stěžovatelka netvrdí žádné konkrétní skutečnosti, které by nasvědčovaly existenci systémových nedostatků azylového řízení ani své tvrzení neopřela o žádný důkaz. V tomto ohledu je nutné poukázat na výše zmíněnou zásadu dispoziční, z níž plyne břemeno tvrzení a důkazní, které však stěžovatelka v tomto případě neunesla.

[10] Dále stěžovatelka uvádí, že by v důsledku přemístění do Španělska došlo k porušení jejího práva na spravedlivý proces a řízení o kasační stížnosti by se stalo bezpředmětným; k tomu odkazuje na judikaturu, která však byla dále uvedeným rozhodnutím rozšířeného

pokračování

senátu NSS překonána. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019-38, mimo jiné uvedl: „Zákonodárce záměrně koncipoval odkladný účinek jako normu, při jejíž aplikaci musí soud vždy zvážit všechny individuální okolnosti sporné věci. Nelze proto soudní cestou výklad takového ustanovení automatizovat a vytvořit speciální obecnou skupinu privilegovaných případů, kde se bude odkladný účinek přiznávat bez dalšího. Jistě proto platí, že v obecné rovině nemůže být důvodem pro přiznání odkladného účinku bez dalšího ani ta skutečnost, že jinak by musel cizozemský stěžovatel vycestovat z území státu, a ztratil by tak možnost přímého kontaktu se svým advokátem v řízení o kasační stížnosti. Právě uvedené platí tím spíše, pokud zákonodárce v určitých typech věcí odkladný účinek ze zákona cizincům přiznal, v jiných typech věcí naopak nepřiznal. Nelze soudním výkladem nastavit podmínky přiznání odkladného účinku tak, že je v podstatě splní každý cizinec, kterému brozí povinnost opustit území státu. Jak správně uvádí usnesení ze dne 6. 1. 2016, čj. 2 Azs 271/2015-32, v bodě 7, takový přístup by vedl k paušálnímu přiznávání odkladného účinku všem kasačním stížnostem směřujícím proti rozhodnutím, se kterými je spojena povinnost vycestovat z území České republiky, čímž by byla zcela popřena výjimečná povaha institutu odkladného účinku, jakož i záměr zákonodárce nepřiznat kasačním stížnostem brojícím proti takovému typu správních rozhodnutí odkladný účinek automaticky, tedy přímo ze zákona.“

[11] V citovaném usnesení Nejvyšší správní soud dodal, že i zájem na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti nepochybně může být (dle okolností) důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Nemělo by tomu tak být ovšem bez dalšího, ale obvykle jen ve spojení s dalšími důvody (např. týkajícími se rodinného či soukromého života stěžovatele), nebo v návaznosti na individuální okolnosti a specifika soudního řízení v dané věci. Všechny tyto individuální okolnosti by však měly jasně a konkrétně plynout ze stěžovatelem osvědčených tvrzení. Stěžovatelka žádné individualizované a závažné okolnosti, které by odůvodňovaly potřebu jejího setrvání na území České republiky však konkrétně netvrdí ani neprokazuje (ze spisu se podává, že přicestovala sama, je rozvedená, má dospělé děti, které setrvávají v zemi původu). Stěžovatelka je zastoupená advokátem a nic jí nebrání v tom, aby se s ním spojila na dálku (ostatně ze spisu vyplývá, že bez problému je činná na sociálních sítích). Nelze rovněž pominout, že v řízení o kasační stížnosti se zpravidla rozhoduje bez jednání (srov. § 109 odst. 2 s. ř. s.).

[12] Nejvyšší správní soud po zvážení stěžovatelkou tvrzených důvodů dospěl k závěru, že stěžovatelka neprokázala, že by výkon, resp. jiné právní následky rozhodnutí krajského soudu, případně žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného, pro stěžovatelku samy o sobě znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, resp. netvrdila žádnou relevantní újmu, kterou by bylo lze poměřovat. Nesplnila proto hned první zákonnou podmínku pro přiznání odkladného účinku; druhou podmínkou spočívající v tom, že přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem, se tedy již Nejvyšší správní soud pro nadbytečnost nezabýval.

[13] Nejvyšší správní soud s ohledem na uvedené návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl. Tím však soud nikterak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 17. února 2025

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu